

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

в НПТГ „Шандор Петьофи“, гр. Разград

Този кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници (педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, учениците, родителите и всички обслужващи звена, които подкрепят училището) в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Раздел I Общи разпоредби

Чл. 1. (1) Членовете на УО – ученици, педагогически специалисти, родители, непедagogически персонал, са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Раздел II Педагогически специалисти и непедagogически персонал

Чл. 4. (1) Педагогическите специалисти и лицата от непедagogическия персонал трябва да бъдат професионално подготвени, добросъвестни, добронамерени и почтени.

(2) Педагогическите специалисти непрекъснато повишават своята квалификация и поддържат съвременен ниво на знания умения и компетентности, за да гарантират правото на учениците на качествено образование. Те имат право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в УО.

(3) Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.

(4) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(5) Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(6) Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на образователни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

(7) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

(8) Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(9) Изпитванията и оценяването на учениците не се използват като форма за налагане на санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(10) Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.

(11) Педагогическите специалисти и лицата от непедagogическия персонал утвърждават своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:

1. Не допускат публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.

2. Проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допускат злоупотреба с доверието на семейството.

3. Съблюдават обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

4. Спазват поверителност относно лични данни, здравословно състояние, социален статус и лични казуси на ученици и техните семейства, до които имат достъп.

(12) Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство

(13) При изпълнение на своите функции педагогическите специалисти и лицата от непедagogическия персонал са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не осъществяват политическа и партийна дейност в училище, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

(14) Педагогическият и непедagogическия персонал не допускат заснемането, записването и разпространението на снимки, аудио или видео на ученици и колеги без тяхното изрично съгласие.

(15) Грубият или агресивен тон в онлайн комуникацията в социалните мрежи или училищни чатове между учители, ученици и родители е недопустим.

Раздел III

Ученици

Чл. 5. (1) В поведението си учениците се ръководят от максимата: *„Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“*.

(2) Ученикът защитава своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици и утвърждава авторитета на училището.

(3) Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

(4) В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство и социалните мрежи, като качва снимки, колажи, клипове, които уронват достойнството им.

(5) Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

1. се подготвя и участва активно в учебните часове;
2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

(6) Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила в училищата общност и в обществото.

(7) Ученикът не разпространява в училище религиозни и/или идеологически доктрини и/или политически възгледи.

(8) В онлайн комуникацията в социалните мрежи или училищни чатове между учители, ученици и родители е недопустим грубият и агресивен тон.

(9) Забранява се заснемането, записването и разпространението на снимки, аудио или видео на съученици и учители без тяхното изрично съгласие.

(10) Заплахите, подигравките или умишленото злепоставяне на съученик в мрежата се считат за нарушения на училищната дисциплина.

(11) Не се допуска използването на обидни квалификации, нецензурни думи или език на омразата. Спорните въпроси се решават с доводи, а не с лични нападки.

Раздел IV

Родители

Чл. 6. (1) Родителите са равностойни партньори на своите деца и на работещите с тях педагогически специалисти.

(2) Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

(3) Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

(4) Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

(5) Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

(6) Публичното злепоставяне, обиди или организирането на онлайн кампании срещу учители в социалните мрежи и родителските групи са в разрез с етичния кодекс.

(7) Абсолютно забранено е да се търси обяснение или да се решават проблеми с чуждо дете в отсъствие на неговите родители.

(8) Не се допуска използването на обидни думи, вербална или физическа агресия от страна на родителите в училището и в интернет пространството (социалните мрежи).

(9) Родителите упражняват контрол и насочват децата си за безопасно и етично поведение в интернет.

Раздел V

Комисия по етика

Чл. 7. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс със заповед на директора.

Чл. 8. В срок до 30.09.2026 г. Комисията по етика разработва правила за дейността си, които се приемат на заседание на Педагогическия съвет и се утвърждават със заповед на директора на училището.

Чл. 9. (1) Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

(2) Приема се само писмена форма на сигнала. Сигналът се завежда с входящ номер от секретаря на училището. При приемането му се гарантира конфиденциалност и защита на лицето, подало сигнала, срещу последващ натиск и реваншизъм.

(3) Анонимни сигнали не се разглеждат от Комисията.

Чл. 10. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага на директора решение.

Чл. 11. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Етичният кодекс на училищната общност в НПТГ „Ш. Петьофи“ е разработен на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон.

§ 2. Етичният кодекс на НПТГ „Ш. Петьофи“ е обсъден на заседание на Общо събрание (Протокол № 4/10.09.2026 г.), с участието на представители на Обществения съвет (съгласуван с Протокол № 5/12.08.2026 г.) и Ученическият съвет на училището като форма на ученическо самоуправление, и е утвърден е със Заповед № РД-15-692/14.09.2026 г. на директора.

§ 3. Етичният кодекс на НПТГ „Ш. Петьофи“ влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.

§ 4. Копие от Етичния кодекс на училищната общност е оставено в учителската стая, както и е поставено на видно място на информационното табло във фойето на втория етаж на училището.

§ 5. Етичният кодекс на НПТГ „Ш. Петьофи“ е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 6. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.